

6 de maig del 2005

Estadística econòmica dels establiments d'atenció social a la gent gran. Any 2002

L'atenció social a la gent gran de Catalunya ocupa 23.500 persones

1.600 voluntaris donen suport a aquest sector

Els establiments d'atenció social a la gent gran de Catalunya ocupen a més de 23.500 persones i generen uns ingressos anuals per al sector de 470 milions d'euros. Aquestes dades es desprenen d'una enquesta duta a terme per l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) que fa referència a l'exercici 2002.

En aquest any, el 17,4% del total de població catalana té més de 65 anys, i entre aquests hi ha mig milió de persones més grans de 75 anys. L'atenció a aquestes persones, que poden haver reduït sensiblement la seva autonomia, és una tasca abordada fonamentalment per la família. Tot i així, la seva institucionalització ha anat augmentant any rere any a causa de la incorporació de la dona al mercat de treball i de l'augment de l'esperança de vida. L'oferta d'aquest sector productiu, emergent dins l'economia catalana, és de 40.000 places residencials, prop de 7.500 places diürnes i 780 d'atenció tutelada, per a l'any 2002.

El grau d'ocupació de les places residencials supera el 93%

Els establiments d'atenció social a Catalunya ofereixen majoritàriament places d'atenció residencial assistida. L'any 2002, hi ha 33.099 places que ofereixen aquest tipus de servei d'allotjament a gent gran amb un considerable nivell de dependència. Així, 7 de cada 10 places d'atenció a la gent gran són d'atenció residencial assistida mentre que la resta ofereixen atenció diürna o exclusivament residencial. El grau d'ocupació és molt alt tant en el cas de les places assistides com en les exclusivament residencials, superant sempre el 93% de la capacitat disponible. No és així per a les places d'atenció diürna, on el grau d'ocupació se situa en vora el 55%.

Les places d'atenció residencial assistida són ofertes majoritàriament per entitats de naturalesa mercantil (62,8%), les entitats no lucratives ofereixen el 19,2% del total de places residencials assistides i les entitats de naturalesa pública n'ofereixen el 18%. En el cas de les places d'atenció exclusivament residencial, 3 de cada 4 places són ofertes per entitats no lucratives mentre que la major oferta de places d'atenció diürna es troba en entitats mercantils (47,2% del total de places).

El preu mitjà d'una plaça residencial assistida és de 1.083 euros mensuals

L'any 2002, el preu mitjà d'una plaça residencial d'atenció assistida es de 1.083 euros mensuals mentre que el d'atenció exclusivament residencial és de 785 euros mensuals. Les places d'atenció diürna tenen un cost mitjà de 505 euros mensuals mentre que el preu de les d'atenció tutelada és de 310 euros al mes.

La desagregació segons naturalesa jurídica de l'establiment mostra que els preus mitjans de les places d'atenció assistida són pràcticament iguals en la iniciativa pública i en la mercantil mentre que les entitats no lucratives ofereixen preus més econòmics.

Més de la meitat de les persones ocupades en el sector ho fan en entitats mercantils

El sector de l'atenció social a la gent gran ocupa a Catalunya, de les quals 20.520 són assalariats (el 87%), 2.160 són professionals externs, com metges o terapeutes (9%), i 890 són propietaris amb dedicació (4%). D'altra banda cal destacar les 1.602 persones que treballen com a voluntaris en el sector assistencial, concentrant-se en els establiments de naturalesa social.

Cal destacar que en el cas dels professionals externs i dels voluntaris, el personal ocupat no ho és de manera exclusiva. En recomptar les persones ocupades en persones equivalents (1.800 hores anuals de dedicació) s'observa que la xifra disminueix substancialment. Així, dels 2.160 professionals externs ocupats passem a 1.085 ocupats equivalents en aquestes tasques i dels 1.602 voluntaris passem a 245 persones equivalents.

Les entitats mercantils ocupen a 13.076 persones que representen a 10.829 persones equivalents. Les 5.628 persones ocupades a entitats no lucratives representen 4.911 persones equivalents mentre que les entitats públiques ocupen a 4.865 persones que representen 3.849 persones equivalents.

Les administracions públiques aporten el 19,5% dels recursos del sector

L'any 2002, els establiments d'atenció social a la gent gran de Catalunya van generar ingressos corrents per valor de 470.281.000 euros i despeses corrents per valor de 426.696.000 euros.

La major part de l'esforç econòmic per al finançament del sector l'aporten les persones usuàries i les seves famílies, amb el 76,3% del total mentre que les administracions públiques aporten el 19,5% dels ingressos. Cal tenir en compte, que aquesta estadística no inclou els 57,5 milions d'euros amb que l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials de la Generalitat de Catalunya va subsidiari milers de places residencials i diürnes per a gent gran. Si es comptabilitza aquesta quantitat, l'aportació de l'administració pública se situaria en el 31,6% i la de les famílies se situaria en el 64,1%. En el cas

concret dels establiments que depenen d'entitats no lucratives, el 7,9% dels seus recursos provenien de les pròpies entitats.

Els costos de personal ascendeixen a 263.594.000 euros i representen el 61,8% del total de les despeses corrents dels establiments d'atenció social a la gent gran. Cal destacar que en el cas de les entitats no lucratives aquesta partida té un pes força inferior (54,1%)

<http://www.idescat.net/premsa/>

1. Capacitat assistencial dels establiments d'atenció social a la gent gran.Catalunya. 2002
 Segons naturalesa jurídica, tipus de l'establiment i d'atenció.

				<i>Places</i>
	Atenció diürna	Atenció residencial	Atenció assistida	Atenció tutelada
Entitats mercantils	3.507	1.150	20.786	164
Centres de dia	1.098	-	-	-
Llars residència	36	525	-	12
Residències assistides	2.373	625	20.786	152
Entitats no lucratives	1.458	5.324	6.357	196
Centres de dia	467	-	-	-
Llars residència	28	2.521	-	125
Residències assistides	964	2.803	6.357	71
Entitats públiques	2.467	529	5.956	422
Centres de dia	1.114	-	-	-
Llars residència	105	152	-	378
Residències assistides	1.248	378	5.956	44
Total	7.433	7.004	33.099	782

Font: Institut d'Estadística de Catalunya

2. Grau d'ocupació de l'oferta assistencial per a gent gran. Catalunya. 2002.
 Segons naturalesa jurídica i tipus d'atenció.

	<i>Percentatge</i>			
	Atenció diürna	Atenció residencial	Atenció assistida	Atenció tutelada
Entitats mercantils	41,6%	87,0%	92,5%	100%
Entitats no lucratives	61,8%	95,2%	97,2%	100%
Entitats públiques	69,5%	94,0%	98,3%	100%
Total	54,8%	93,7%	94,4%	100%

Font: Institut d'Estadística de Catalunya

3. Preu mitjà mensual de mercat dels establiments d'atenció social a la gent gran.Catalunya 2002.
 Segons naturalesa jurídica i tipus d'atenció.

	<i>Euros</i>			
	Atenció diürna	Atenció residencial	Atenció assistida	Atenció tutelada
Entitats mercantils	544	1.003	1.115	:
Entitats no lucratives	475	773	988	:
Entitats públiques	481	860	1.107	:
Preu mitjà	505	785	1.083	310

Font: Institut d'Estadística de Catalunya

4. Personal ocupat en els establiments d'atenció social a la gent gran. Catalunya. 2002.

Segons naturalesa jurídica, tipus d'establiment i relació laboral.

	<i>Persones</i>			
	Propietaris amb dedicació	Personal assalariat	Professionals externs	Personal voluntari
Entitats mercantils	890	10.906	1.280	394
Centres de dia	52	164	39	19
Llars residència	23	273	8	-
Residències assistides	815	10.470	1.233	375
Entitats no lucratives	-	4.978	650	1.047
Centres de dia	-	197	2	31
Llars residència	-	907	101	395
Residències assistides	-	3.874	547	620
Entitats públiques	-	4.636	229	161
Centres de dia	-	250	69	9
Llars residència	-	160	18	-
Residències assistides	-	4.226	142	152
Total	890	20.520	2.160	1.602

Font: Institut d'Estadística de Catalunya

5. Personal equivalent ocupat en els establiments d'atenció social a la gent gran. Catalunya 2002

Segons naturalesa jurídica, tipus d'establiment i relació laboral.

	<i>Persones</i>			
	Propietaris amb dedicació	Personal assalariat	Professionals externs	Personal voluntari
Entitats mercantils	890	9.363	576	41
Centres de dia	52	141	8	5
Llars residència	23	157	3	-
Residències assistides	815	9.066	565	37
Entitats no lucratives	-	4.510	401	185
Centres de dia	-	121	:	2
Llars residència	-	911	41	46
Residències assistides	-	3.479	360	137
Entitats públiques	-	3.741	108	19
Centres de dia	-	112	45	-
Llars residència	-	94	5	-
Residències assistides	-	3.535	58	19
Total	890	17.615	1.085	245

Font: Institut d'Estadística de Catalunya

6. Despeses corrents dels establiments d'atenció social a la gent gran. Catalunya. 2002.

Segons naturalesa jurídica i tipus d'establiment.

Milers euros

	Compres	Subminis- traments	Subcon- tractació serveis	Altres serveis externs	Tributs	Personal	Altres despeses	Total
Entitats mercantils	27.876	8.912	20.557	9.209	3.498	130.867	8.525	209.443
Centres de dia	286	118	420	138	22	1.824	115	2.923
Llars residència	619	188	808	226	66	2.380	300	4.588
Residències assistides	26.971	8.606	19.329	8.844	3.410	126.663	8.110	201.932
Entitats no lucratives	15.047	7.253	19.729	5.440	692	60.259	2.980	111.401
Centres de dia	61	141	463	117	3	1.467	7	2.258
Llars residència	2.793	2.113	5.373	1.254	82	7.476	330	19.421
Residències assistides	12.192	4.999	13.894	4.070	607	51.317	2.643	89.721
Entitats públiques	6.839	6.124	15.179	2.781	380	72.468	2.081	105.853
Centres de dia	179	87	1.651	448	3	1.980	147	4.494
Llars residència	374	256	425	34	3	2.312	120	3.524
Residències assistides	6.286	5.781	13.103	2.299	375	68.176	1.814	97.834
Total	49.762	22.288	55.466	17.430	4.570	263.594	13.586	426.696

Font: Institut d'Estadística de Catalunya

Estructura percentual

	Compres	Subminis- traments	Subcon- tractació serveis	Altres serveis externs	Tributs	Personal	Altres despeses	Total
Entitats mercantils	13,3%	4,3%	9,8%	4,4%	1,7%	62,5%	4,1%	100%
Centres de dia	9,8%	4,0%	14,4%	4,7%	0,8%	62,4%	3,9%	100%
Llars residència	13,5%	4,1%	17,6%	4,9%	1,4%	51,9%	6,5%	100%
Residències assistides	13,4%	4,3%	9,6%	4,4%	1,7%	62,7%	4,0%	100%
Entitats no lucratives	13,5%	6,5%	17,7%	4,9%	0,6%	54,1%	2,7%	100%
Centres de dia	2,7%	6,2%	20,5%	5,2%	0,1%	64,9%	0,3%	100%
Llars residència	14,4%	10,9%	27,7%	6,5%	0,4%	38,5%	1,7%	100%
Residències assistides	13,6%	5,6%	15,5%	4,5%	0,7%	57,2%	2,9%	100%
Entitats públiques	6,5%	5,8%	14,3%	2,6%	0,4%	68,5%	2,0%	100%
Centres de dia	4,0%	1,9%	36,7%	10,0%	0,1%	44,0%	3,3%	100%
Llars residència	10,6%	7,3%	12,1%	1,0%	0,1%	65,6%	3,4%	100%
Residències assistides	6,4%	5,9%	13,4%	2,3%	0,4%	69,7%	1,9%	100%
Total	11,7%	5,2%	13,0%	4,1%	1,1%	61,8%	3,2%	100%

Font: Institut d'Estadística de Catalunya

7. Ingressos corrents dels establiments d'atenció social a la gent gran. Catalunya. 2002.
 Segons naturalesa jurídica i tipus d'establiment.

Milers euros

	Quotes	Concerts i Subvencions públiques	Ingressos socials	Altres ingressos	Total
Entitats mercantils	231.996	5.091	-	1.267	238.355
Centres de dia	3.552	118	-	3	3.672
Llars residència	5.071	19	-	:	5.090
Residències assistides	223.373	4.955	-	1.264	229.593
Entitats no lucratives	92.517	15.820	9.835	7.114	125.285
Centres de dia	2.138	171	51	268	2.629
Llars residència	17.668	715	4.553	686	23.621
Residències assistides	72.712	14.933	5.231	6.160	99.036
Entitats públiques	34.245	70.650	402	1.344	106.641
Centres de dia	997	3.438	190	21	4.647
Llars residència	1.483	1.992	8	44	3.526
Residències assistides	31.764	65.220	204	1.280	98.468
Total	358.758	91.561	10.237	9.725	470.281

Font: Institut d'Estadística de Catalunya

Estructura percentual

	Quotes	Concerts i Subvencions públiques	Ingressos socials	Altres ingressos	Total
Entitats mercantils	97,3%	2,1%	-	0,5%	100%
Centres de dia	96,7%	3,2%	-	0,1%	100%
Llars residència	99,6%	0,4%	-	:	100%
Residències assistides	97,3%	2,2%	-	0,6%	100%
Entitats no lucratives	73,8%	12,6%	7,9%	5,7%	100%
Centres de dia	81,3%	6,5%	-	10,2%	100%
Llars residència	74,8%	3,0%	19,3%	2,9%	100%
Residències assistides	73,4%	15,1%	5,3%	6,2%	100%
Entitats públiques	32,1%	66,3%	0,4%	1,3%	100%
Centres de dia	21,5%	74,0%	-	0,5%	100%
Llars residència	42,0%	56,5%	0,2%	1,2%	100%
Residències assistides	32,3%	66,2%	0,2%	1,3%	100%
Total	76,3%	19,5%	2,2%	2,1%	100,0%

Font: Institut d'Estadística de Catalunya